

Dosarul nr. 3-162/20
2-20141171-02-3-10112020

ÎNCHEIERE

12 noiembrie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții
de Apel Chișinău

În componență:

Președintele ședinței

Anatolie Minciuna

Judecătorii

Ecaterina Palanciuc și Veronica Negru

Analizând acțiunile înaintate de către Dorin Chirtoacă către Comisia Electorală Centrală privind obligarea CEC la emiterea actului administrativ și anularea înregistrării lui Igor Dodon, cu excluderea acestuia din cursa electorală, Colegiul civil al Curții de Apel Chișinău,

C o n s t a t ă :

Argumentele participanților la proces :

1. La 10 noiembrie 2020 reclamantul Dorin Chirtoacă s-a adresat în instanță cu cerere de chemare în judecată către Comisia Electorală Centrală solicitând obligarea Comisiei Electorale Centrale să emită o hotărâre prin care să constate încălcările Codului Electoral, comise de concurentul electoral Igor Dodon prin folosirea de resurse administrative, implicarea în campanie a persoanelor fizice, juridice, precum și a oficialilor din străinătate și anume din federația Rusă, la nivel de miniștri, servicii secrete, inclusiv Președintele Rusiei, finanțarea indirectă a campaniei electorale din fonduri guvernamentale din Rusia, ceea ce contravine art. 39, 41, 52, 75 și întreg Codului Electoral, precum și standardelor internaționale democratice cu privire la organizarea și desfășurarea alegerilor; obligarea Comisiei Electorale Centrale să propună anularea înregistrării lui Dodon Igor și excluderea acestuia din cursa electorală, pe baza art. 39, 41 alin. (3), art. 52 alin. (3) și art. 75 alin. (5) lit. a), b) și d) din Codul Electoral (dosar nr. 3-162/20).
2. La data de 11 noiembrie 2020, Dorin Chirtoacă s-a adresat în instanță cu cerere de chemare în judecată către Comisia Electorală Centrală solicitând obligarea Comisiei Electorale Centrale să emită o hotărâre prin care să constate încălcările Codului Electoral, comise de concurentul electoral Igor Dodon prin folosirea de resurse administrative, implicarea în campanie a persoanelor fizice, juridice, precum și a oficialilor din străinătate și anume din federația Rusă, la nivel de

- miniștri, servicii secrete, inclusiv Președintele Rusiei, finanțarea indirectă a campaniei electorale din fonduri guvernamentale din Rusia, ceea ce contravine art. 39, 41, 52, 75 și întreg Codului Electoral, precum și standardelor internaționale democratice cu privire la organizarea și desfășurarea alegerilor; obligarea Comisiei Electorale Centrale să propună anularea înregistrării lui Dodon Igor și excluderea acestuia din cursa electorală, pe baza art. 39, 41 alin. (3), art. 52 alin. (3) și art. 75 alin. (5) lit. a), b) și d) din Codul Electoral (dosar nr. 3-163/20).
3. Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 11 noiembrie 2020, pricinile civile au fost conexate, fiind atribuit dosarului un număr unic 3-162/20.
 4. În motivarea acțiunii înaintate, s-a indicat faptul că, contestă la Curtea de Apel Chișinău răspunsul CEC nr. 3311 din 09 noiembrie 2020 privind refuzul examinării contestațiilor înregistrate cu nr. CEC-10Apr/8 din 04 noiembrie 2020, nr. CEC-10Apr/11 din 06 noiembrie 2020 și CEC-10Apr/12 din 077 noiembrie 2020.
 5. Reclamantul notează că, a depus contestații în ceea ce privește încălcarea legii și nerespectarea egalității de drepturi ale alegătorilor, din momentul implicării în campanie a mitropoliei, a autorităților din Găgăuzia, a serviciilor din Federația Rusă, a banilor din Rusia, creditelor și altor fonduri transferate în campanie, inclusiv la Guvern, etc.
 6. A mai indicat că, Comisia Electorală Centrală s-a eschivat de la îndeplinirea obligațiilor legale și a refuzat examinarea contestațiilor, invocând motive formale și ilegale.
 7. Astfel, solicită instanței de apel obligarea Comisiei Electorale Centrale să emită o hotărâre prin care să constate încălcările Codului Electoral, comise de concurentul electoral Igor Dodon și obligarea Comisiei Electorale Centrale să propună anularea înregistrării lui Dodon Igor și excluderea acestuia din cursa electorală.
 8. Prin referința depusă la 11 noiembrie 2020 asupra motivelor acțiunii, Comisia Electorală Centrală a solicitat declararea acțiunii ca inadmisibilă, în temeiul art. 207 alin. (2) lit. e) din Codul administrativ.

Aprecierea instanței :

9. Analizând argumentele participanților la proces, materialele cauzei, prin prisma normelor de drept relevante speței, instanța de judecată consideră necesar de a declara acțiunea înaintată inadmisibilă, din următoarele considerente.
10. Conform art. 191 alin. (3) al Codului administrativ, *Curtea de apel Chișinău soluționează în primă instanță acțiunile în contencios administrativ împotriva*

hotărârilor Consiliului Superior al Magistraturii, ale Consiliului Superior al Procurorilor, precum și acțiunile în contencios administrativ atribuite în competența sa prin Codul electoral.

11. În conformitate cu prevederile art. 206 alin. (1) din Codul Administrativ, o acțiune în contencios administrativ poate fi depusă pentru: a) anularea în tot sau în parte a unui act administrativ individual (acțiune în contestare); b) obligarea autorității publice să emită un act administrativ individual (acțiune în obligare); c) impunerea la acțiune, la tolerare a acțiunii sau la inacțiune (acțiune în realizare); d) constatarea existenței sau inexistenței unui raport juridic ori nulității unui act administrativ individual sau a unui contract administrativ (acțiune în constatare); sau e) anularea în tot sau în parte a unui act administrativ normativ (acțiune de control normativ).
12. Potrivit art. 207 alin. (1) Cod administrativ, instanța verifică din oficiu dacă sînt întrunite condițiile pentru admisibilitatea unei acțiuni în contenciosul administrativ. Dacă este inadmisibilă, acțiunea în contencios administrativ se declară ca atare prin încheiere judecătorească susceptibilă de recurs.
13. Art. 207 alin. (2) lit. e) Cod administrativ, prevede că, acțiunea în contencios administrativ se declară inadmisibilă în special cînd reclamantul nu poate revendica încălcarea, prin activitatea administrativă, a unui drept în sensul art.17.
14. Instanța notează faptul că, dispozițiile legale enunțate *inter alia* reglementează condițiile testului de admisibilitate pe care trebuie să le parcurgă acțiunea în contencios administrativ, inclusiv pentru acțiunea în contestare.
15. Astfel, unul dintre elementele definiției ale acțiunii în contencios administrativ, este revendicarea unui drept propriu, vătămat prin una din formele activității administrative. Or, reclamantul care înaintează acțiune în contencios administrativ trebuie să urmărească și să justifice procesual pentru testul de admisibilitate revendicarea unui drept subiectiv propriu, căruia îi se aduce atingere prin activitatea administrativă contestată.
16. Conform materialelor cauzei deduse judecății, cât și argumentelor invocate în acțiunile înaintate, reclamantul Dorin Chirtoacă solicită obligarea Comisiei Electorale Centrale să emită o hotărâre prin care să constate încălcările Codului Electoral, comise de concurentul electoral Igor Dodon prin folosirea de resurse administrative, implicarea în campanie a persoanelor fizice, juridice, precum și a oficialilor din străinătate și anume din federația Rusă, la nivel de miniștri, servicii secrete, inclusiv Președintele Rusiei, finanțarea indirectă a campaniei electorale

din fonduri guvernamentale din Rusia, ceea ce contravine art. 39, 41, 52, 75 și întreg Codului Electoral, precum și standardelor internaționale democratice cu privire la organizarea și desfășurarea alegerilor; obligarea Comisiei Electorale Centrale să propună anularea înregistrării lui Dodon Igor și excluderea acestuia din cursa electorală, pe baza art. 39, 41 alin. (3), art. 52 alin. (3) și art. 75 alin. (5) lit. a), b) și d) din Codul Electoral.

17. În conformitate cu prevederile art. 1 din Codul Electoral, *concurenți electorali sunt – candidații independenți, înregistrați de Comisia Electorală Centrală, precum și partidele, alte organizații social-politice și blocurile electorale ale căror liste de candidați au fost înregistrate de Comisia Electorală Centrală – în cazul alegerilor parlamentare; – candidații pentru funcția de Președinte al Republicii Moldova, înregistrați de Comisia Electorală Centrală – în cazul alegerilor prezidențiale; – partidele, alte organizații social-politice, blocurile electorale și persoanele care candidează pentru funcția de primar sau de consilier în consiliul local și care sînt înregistrate de consiliile electorale de circumscripție respective – în cazul alegerilor locale.*
18. Tot din sensul art. 1 Cod Electoral, *candidat este persoana care candidează pentru ocuparea unei funcții publice eligibile din partea partidelor, a altor organizații social-politice, a blocurilor electorale.*
19. După cum rezultă din prevederile art. 71 Cod Electoral, *alegătorii și concurenții electorali pot contesta acțiunile/inacțiunile și hotărârile consiliilor și birourilor electorale și acțiunile/inacțiunile concurenților electorali. Depunerea cererii în instanța de judecată trebuie precedată de contestarea prealabilă în organul electoral ierarhic superior organului al cărui act se contestă, cu excepția contestațiilor privind acțiunile/inacțiunile concurenților electorali, depuse direct în instanța de judecată, și a contestațiilor ce se referă la exercitarea dreptului la vot sau la administrarea alegerilor depuse la biroul electoral în ziua alegerilor.*
20. Ca urmare, prin prisma art. 71 Cod Electoral, *alegătorii și concurenții electorali pot contesta acțiunile/inacțiunile și hotărârile consiliilor electorale.*
21. În corespundere art. 73 alin. (1) și (3) Cod Electoral, *contestațiile privind acțiunile și hotărârile Comisiei Electorale Centrale în perioada electorală se examinează în termen de 5 zile calendaristice de la depunere, dar nu mai tîrziu de ziua alegerilor. Contestațiile privind acțiunile și hotărârile consiliilor electorale de circumscripție și ale birourilor secțiilor de votare se examinează în termen de 3 zile calendaristice de la depunere, dar nu mai tîrziu de ziua alegerilor. Contestațiile privind acțiunile/inacțiunile concurenților electorali se examinează*

în termen de 5 zile calendaristice de la depunere, dar nu mai târziu de ziua alegerilor. La examinarea contestațiilor și litigiilor, organele electorale/instanțele de judecată vor acorda prioritate celor care se referă la înregistrarea concurenților electorali și la corectitudinea întocmirii listelor electorale.

22. Art. 3 Cod administrativ, *legislația administrativă are drept scop reglementarea procedurii de înfăptuire a activității administrative și a controlului judecătoresc asupra acesteia, în vederea asigurării respectării drepturilor și a libertăților prevăzute de lege ale persoanelor fizice și juridice, ținându-se cont de interesul public și de regulile statului de drept.*
23. Potrivit art. 5 Cod administrativ, *activitatea administrativă reprezintă totalitatea actelor administrative individuale și normative, a contractelor administrative, a actelor reale, precum și a operațiunilor administrative realizate de autoritățile publice în regim de putere publică, prin care se organizează aplicarea legii și se aplică nemijlocit legea.*
24. Conform art.17 Cod Administrativ, *drept vătămat este orice drept sau libertate stabilit/stabilită de lege căruia/căreia i se aduce atingere prin activitate administrativă.*
25. Art. 20 din Codul Administrativ, *prevede că, dacă printr-o activitate administrativă se încalcă un drept legitim sau o libertate stabilită prin lege, acest drept poate fi revendicat printr-o acțiune în contencios administrativ, cu privire la care decid instanțele de judecată competente pentru examinarea procedurii de contencios administrativ, conform prezentului cod.*
26. Conform art.39 Cod administrativ, *controlul judecătoresc al activității administrative este garantat și nu poate fi îngrădit. Orice persoană care revendică un drept vătămat de către o autoritate publică în sensul art.17 sau prin nesoluționarea în termenul legal a unei cereri se poate adresa instanței de judecată competente.*
27. Potrivit art. 189 alin. (1) Cod Administrativ, *orice persoană care revendică încălcarea unui drept al său prin activitatea administrativă a unei autorități publice poate înainta o acțiune în contencios administrativ.*
28. *Apreciind circumstanțele cauzei prin prisma normelor de drept enunțate mai sus, instanța de judecată conchide că, Codul Administrativ prevede expres regula sesizării instanței de judecată, de către orice persoană care revendică încălcarea unui drept al său, prin activitatea administrativă a unei autorități publice.*

29. Analizând cerințele reclamantului, prin prisma argumentelor de fapt și de drept invocate, instanța de judecată conchide asupra faptului că, reclamantul nu poate revendica încălcarea, prin activitatea administrativă, a unui drept în sensul art.17 Cod Administrativ, or, acesta nu a indicat care drept i-a fost încălcat prin răspunsul CEC, în calitate de alegător sau concurent electoral.
30. Mai mult, a se reține faptul că, prin Hotărârea Comisiei Electorale Centrale nr. 4466 din 4 noiembrie 2020 cu privire la totalizarea rezultatelor alegerilor Președintelui Republicii Moldova din 1 noiembrie 2020 și organizarea celui de-al doilea tur de scrutin, s-a dispus organizarea celui de-al doilea tur de scrutin pentru primii doi candidați stabiliți în ordinea descreșterii numărului de voturi obținute în primul tur, după cum urmează : Sandu Maia și Dodon Igor.
31. Astfel, potențialul reclamant Dorin Chirtoacă, la data depunerii prezentei acțiuni în instanță, nu are statut de concurent electoral.
32. În consecință, având în vedere faptul că, reclamantul nu invocă în situația dată, un drept propriu sau un interes legal în calitatea sa de alegător sau concurent electoral, care urmează să fie apărut, se constată că, acesta a înaintat o acțiune *actio popularis*.
33. La caz, instanța notează faptul că, legea expres prevede regula sesizării instanței de către orice persoană care revindecă încălcarea unui drept al său prin activitatea administrativă a unei autorități publice, iar dreptul vătămat reprezintă orice drept sau libertate stabilit/stabilită de lege căruia/căreia i se aduce atingere prin activitatea administrativă.
34. În vederea înaintării unei acțiuni, pentru a pretinde apărarea pe calea contenciosului administrativ a unei drept al său, potențialul reclamant urmează să indice concret ce drept i-a fost încălcat și să probeze că deține un asemenea drept și faptul că acest drept i-a fost încălcat prin activitatea administrativă, or, norma art. 17 din Codul Administrativ, presupune existența dreptului vătămat prin activitate administrativă.
35. În speță, subiectul de drept, reclamantul Dorin Chirtoacă, nu a motivat care drept recunoscut de lege, i-a fost încălcat, ca urmare, instanța ajunge la concluzia privind inadmisibilitatea acțiunii înaintate de Dorin Chirtoacă.
36. Din considerentele enunțate mai sus, în condițiile în care acțiunea în contencios administrativ nu întrunește condițiile procedurale pentru a fi apreciată ca fiind admisibilă, instanța de judecată nu va purcede la examinarea și soluționarea fondului acțiunii, deoarece chestiunile de procedură, care guvernează accesul la justiție precedează fondul acțiunii în contencios.

37. În conformitate cu prevederile art. 207 alin. (1), (2) lit. e), art. 208 alin. (3), art. 224 - 226, din Codul Administrativ, instanța de judecată,

d i s p u n e :

Se declară inadmisibilă acțiunea depusă de Dorin Chirtoacă către Comisia Electorală Centrală privind obligarea CEC la emiterea actului administrativ și anularea înregistrării lui Igor Dodon, cu excluderea acestuia din cursa electorală.

Încheierea poate fi atacată cu recurs în termen de 1 zi la Curtea Supremă de Justiție a R. Moldova.

Președintele ședinței
A. Minciuna

Judecător
E. Palanciuc

Judecător
V. Negru